

Petter Lundberg
Linn Nilsson
Mona-Lisa Fjellström
Regionala utvecklingsförvaltningen

Mottagare:
Regionfullmäktige

Regionala utvecklingsnämndens svar på rapport från beredningen för kompetensförsörjning 2024

Sammanfattning

Fullmäktigeberedningen för kompetensförsörjning är organisatoriskt placerad direkt under regionfullmäktige, och ska på regionfullmäktiges uppdrag beskriva kompetensförsörjningen, både för Västerbottens län och den egna organisationen Region Västerbotten.

I beredningens uppdragsbeskrivning framgår att fullmäktigeberedningens uppdrag avgränsas till att gälla privat och offentlig sektor inom Västerbottens län. Syftet med beredningen är att omvärldsbevaka, informera och ge kunskap om området kompetensförsörjning. Beredningen ska särskilt i sitt arbete beakta och väga in effekter av jämställdhet, jämlikhet och diskriminering.

Beredningen för kompetensförsörjning fick i regionplanen 2024 följande uppdrag:

- Att kartlägga projekt och aktörer som arbetar med kompetensförsörjning internt, regionalt, nationellt och globalt
- Att titta på vilka antidiskrimineringsåtgärder som genomförs inom ramen för de rekryteringsinsatser som pågår i länet
- Att föreslå metoder och förbereda hur regionen kan bidra till en långsiktig plan på 5–20 års sikt för kompetensförsörjningen i Västerbotten.
- Att i sitt uppdrag särskilt beakta och väga in effekter av jämställdhet, jämlikhet och diskriminering.

Regionfullmäktige har godkänt rapporten (2024-11-26 § 182) och överlämnat den till regionala utvecklingsnämnden, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för beredning. Regionala utvecklingsnämnden har därmed möjlighet att komma med åtgärdsförslag

Beredningen för kompetensförsörjnings rapport

Beredningen genomförde bland annat en enkätstudie med de fyra nordliga länen för att kartlägga kompetensförsörjningens utmaningar och möjligheter ur ett regionalt perspektiv, där viktiga slutsatser framkom:

1. Bygga flexibla strukturer för livslångt lärande och omställning.
2. Skapa en nationell och internationell dialog om kompetensförsörjning.
3. Nyttja digitaliseringens möjligheter.
4. Höja kvaliteten på matchningen mellan utbildning och arbetsmarknadens behov.

Rapporten i sin helhet betonar att samverkan mellan Region Västerbotten, kommuner, universitet och andra utbildningssamordnare är nödvändig för att stärka länets kompetensförsörjning. Rapporten lyfter fram behovet av flexibla utbildningsstrukturer för ett livslångt lärande som möjliggör omställning, samt att matchningen mellan utbildning och arbetsmarknadens behov behöver förbättras. Det framgår även att offentlig verksamhet behöver bli en mer attraktiv arbetsgivare och att ett helhetsgrepp kring regionens omställning är viktigt för att hantera ökande personalbrist. Rapporten pekar också på att diskriminering i rekryteringsprocessen måste motarbetas och att hela rekryteringsbasen behöver tas i beaktande för att ta tillvara på hela arbetskraften.

Av rapporten framgår att nationell statistik inte alltid är tillräcklig för att analysera norra Sveriges specifika utmaningar, och att det finns eftersläpningar i bedömningarna av konjunkurläget i Västerbotten. Ytterligare slutsatser är att Kompetensråd Västerbotten är viktigt för att stärka arbetet med kompetensförsörjning i länet. Rapporten betonar också att Region Västerbotten behöver ta ett helhetsgrepp kring omställningen av sina verksamheter för att hantera personalbristen och fortsatt kunna fullfölja sitt grunduppdrag.

Regionala utvecklingsförvaltningens kommentarer och åtgärdsförslag

Under 2025 inrättar regionala utvecklingsförvaltningen ett tjänstepersonsnätverk Kompetensråd Västerbotten som blir en viktig och permanent plattform för strategiskt viktiga aktörer inom kompetensförsörjningsområdet. Syftet med kompetensrådet är att stärka matchningen mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov, samt utveckla dialogen mellan berörda branscher och utbildningsanordnare. Plattformens mål går helt i linje med de slutsatser och behov som beskrivs i beredningens rapport.

Region Västerbotten erhåller statsbidrag genom anslaget för kommunalekonomisk utjämning för arbetet med regeringsuppdraget inom reformen för regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Dessa medel ska gå till de som utför arbetet, det vill säga regionala utvecklingsförvaltningen. Mellan 2022 och 2027 utbetalas det 21 miljoner kronor till Sveriges regioner, då de är ansvariga för arbetet med reformen i respektive län. Hittills har dessa medel inte gått till det avsedda ändamålet i Region Västerbotten, vilket avviker från hur andra regioner hanterar dessa medel. Inom Region Västerbotten är det regionala utvecklingsnämnden som har uppdraget att arbeta med regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning enligt regeringens uppdrag.

Regionala utvecklingsnämnden anser att regionfullmäktige ska säkerställa att de medel som Region Västerbotten får i statsbidrag för arbetet med dimensionering av gymnasial utbildning tillfaller nämnden.

Regionala utvecklingsnämnden instämmer i rapportens slutsatser om att det är viktigt att fortsatt verka för en god och utvecklad samverkan mellan olika aktörer inom området kompetensförsörjning. Det är av stor vikt att hitta metoder och strategier som kan skapa ett långsiktigt förhållningssätt för att möta kompetensförsörjningsutmaningarna i Västerbottens län.